

Stichting Behoud Cultureel Erfgoed Den Helder

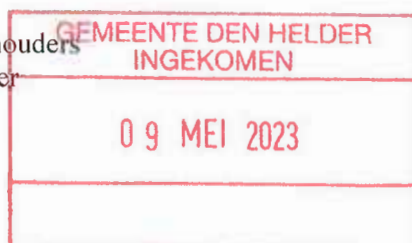
SBCE

Beukenhout 18 - 1787 RB Den Helder - T 06-53795508 - E sbce@xs4all.nl

KvK nr.: 74326341 - IBAN: NL15 SNSB 0783 3544 28

OPEN BRIEF

College van Burgemeester en Wethouders
en Gemeentebestuur van Den Helder
Kerkgracht 1
1782 GJ Den Helder

Datum ; 8 mei 2023

Betreft: Reactie op artikel Zeestad 23 april 2023 “een kloppend hart is niet van steen”

Geacht College en Gemeentebestuur,

Inleiding

In 1933 kreeg de stedenbouwkundige professor Wieger Bruin van het gemeentebestuur een verzoek om ondersteuning bij het ontwerpen van de ruimtelijk inrichting van Den Helder. Direct na WOII is professor Bruin gestart met de herinrichtingsplannen van de gebieden die door de oorlog beschadigd en/of vernietigd waren, zoals de Linie, Oud Den Helder, enz. En hierop aansluitend Nieuw Den Helder en in 1962 De Schooten. Alvorens aan het ontwerp voor het stadshart te beginnen, was hij van oordeel dat het station enkele honderden meters naar het zuiden moest worden verplaatst. Toen dat in 1950 was gerealiseerd, zei hij: “nu is eindelijk de tijd gekomen om aan deze onhoudbare toestand een einde te maken en een stadshart te maken waaraan grote behoefte is en waar het stadsleven zich kan ontplooien”. Zijn plan was om alle dienstverlenende bedrijven, het gemeentehuis, het postkantoor, de horeca, bankgebouwen, de schouwburg en de bibliotheek rondom één groot plein, omzoomd door bomen, te realiseren. Het stadhuis recht tegenover het station en het plein bereikbaar van alle kanten.

Ontwikkelingen

Het plan is slechts gedeeltelijk doorgegaan omdat er geen geld was voor een nieuw stadhuis en er ook een discussie ontstond over het verwijderen van de watertoren. Na 1963 werd het stedenbouwkundig bureau Vink Van Der Kuylen gecontracteerd. Dit bureau had een heel andere visie op de ontwikkeling van de stad. Zij gingen van start met de ontwikkelingen in Julianadorp en Den Helder (noordelijke randweg). De bestaande vastgestelde plannen (en investeringen) kwamen hiermee op losse schroeven te staan. Vervolgens gingen andere bureaus van start met onder andere de ontwikkeling van de Rijkswerf, zoals Nederland Overzee. Daarna werd bureau Quadrat aangetrokken voor de ontwikkeling van de binnenstad en Willemsoord. Deze plannen werden voor Willemsoord gedeeltelijk vastgesteld en voor de stad verworpen..

Zeestad

Tot slot werd begin 2000 bureau Zeestad aangetrokken. Ook dit bureau had weer andere ideeën en doelstellingen. In april 2008 verscheen het eerste uitwerkingsplan Stadshart. Dit plan vertoonde veel overeenkomsten met het oorspronkelijke plan van Wieger Bruin, zoals alle openbare voorzieningen, kunst, cultuur, horeca en dienstverlenende functies, waaronder ook een stadhuis, in het centrum. Het huisvesten van het stadhuis in het hart van de stad was eveneens volgens het door de raad in 2018 vastgestelde beleid een belangrijke stap in de stedelijke vernieuwing. Na een lange voorbereiding werd hiertoe besloten omdat volgens de coalitie het stadhuis daar met onder andere openbaar vervoer goed bereikbaar was en een versterking van de binnenstad zou zijn. Ook het coalitieprogramma 2018-2022 sloot hierop naadloos aan. Volgens de coalitie was dit een akkoord dat de bewoner verdiende en het was geborgd in alle lagen van de bevolking. Het was dan ook een donderslag bij heldere hemel toen ineens in 2019 besloten werd het stadhuis op Willemsoord te vestigen.

Stichting Behoud Cultureel Erfgoed Den Helder

SBCE

Beukenhout 18 - 1787 RB Den Helder - T 06-53795508 - E sbce@xs4all.nl

KvK nr.: 74326341 - IBAN: NL15 SNSB 0783 3544 28

Rol Zeestad

Op 10 november 2020 kregen wij als Stichting Behoud Cultureel Erfgoed een uitnodiging van de gemeente (Wouters) en Zeestad (Vreugdenhil) om van gedachten te wisselen over de realisatie van het stadhuis op Willemsoord. Als inleiding gaf de heer Vreugdenhil te kennen dat het zijn idee was om naast de schouwburg ook het stadhuis naar Willemsoord te verplaatsen. Op onze vraag of de gevolgen van deze locatie, voor wat betreft kosten, bereikbaarheid, verlies aan cultureel erfgoed en gevolgen voor de gebruikers van de desbetreffende gebouwen ook in de beschouwing waren genomen, werd niet gereageerd. Ook op de vraag hoe dit politiek en juridisch gezien mogelijk is omdat in alle voorgaande coalitiebesluiten en in de bestemmingsplannen is beschreven dat deze gebouwen in het centrum moeten komen, kwam geen antwoord. Op de opmerking dat het besluit zéér ondemocratisch tot stand was gekomen, werd ook niet gereageerd. Volgens het recente artikel van Zeestad is de maritieme sector de sleutel van het succes voor Den Helder en zal de focus altijd gericht blijven op stedelijke vernieuwing. Dat blijkt ook uit de vele plannen die nu nog op de plank liggen. Met name Zeestad heeft een groot economisch belang bij de uitwerking van deze plannen dat kan rechtvaardigen dat zij hier nog vele jaren kunnen blijven werken. Dat Zeestad niet politiek is gelieerd, is niet juist. Aan het streven om de “ideeën” van de heer Vreugdenhil ten aanzien van het stadhuis etc. politiek gezien op de juiste plek te krijgen, is een stevige lobby bij enkele politici voorafgegaan. Hoewel mede dankzij Zeestad ook plannen succesvol zijn geweest, zoals het opknappen van gevels enz., is er met het verplaatsen en weghalen van de openbare voorzieningen uit het stadscentrum een grote en onherstelbare fout gemaakt. Hieraan heeft Zeestad een belangrijke bijdrage geleverd.

Het stadscentrum begon al af te brokkelen toen de brandweer en de politie vertrokken. Met het vertrek van enkele andere openbare voorzieningen, de horeca, de schouwburg, de bibliotheek en nu ook het stadhuis is er geen stadscentrum meer. Het “accent” volgens Vreugdenhil ligt nu op wonen. Dit is geen “binnenstad” meer, maar een verplaatsing van de binnenstad. Het stadscentrum op Willemsoord staat stedenbouwkundig qua infrastructuur, bereikbaarheid en karakteristiek excentrisch op een totaal verkeerde locatie. Het aanpassen van deze infrastructuur is onmogelijk tenzij Willemsoord als maritiem cultureel historisch centrum wordt opgeheven. Dit laat overigens niets af van de kwaliteit van de gebouwen zelf.

Op dit moment is Zeestad in opdracht van het College een plan aan het uitwerken voor de vestiging van een hotel en nog meer horeca op Willemsoord. Een plan bedacht door enkele ondernemers en externe bureaus als enige belanghebbenden en ook nu weer zonder enige onderbouwing en raadpleging van de bevolking. Er is kennelijk niemand in de politiek die door heeft dat dit ten koste gaat van het Monument Willemsoord en de aldaar ontplooiende nautische activiteiten. Door deze uitbreiding zullen op dit complex 100 bestaande parkeerplaatsen verdwijnen, Dit betekent dat er straks een tekort van bijna 700 parkeerplaatsen ontstaat, waardoor er permanent verkeersregelaars nodig zullen zijn en dat het houden van evenementen op het terrein tot het verleden gaat behoren.

Het onderzoek naar de vele niet-stemmers in Den Helder, gedaan door een bureau in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, spreekt duidelijke taal. De conclusie is dat de gemeentepolitiek totaal geen empathie met de inwoners van deze stad heeft en dat er sprake is van vriendjespolitiek, ouderwetse bestuurders en ondemocratisch handelen. Ook hierin speelt Zeestad een cruciale rol. Vanuit economisch oogpunt is het begrijpelijk dat Zeestad wil doorgaan. Bij het verplaatsen van het centrum naar Willemsoord is echter een niet meer te herstellen fout gemaakt. Tegen de wil van een ruime meerderheid van de bevolking zijn deze plannen doorgezet en heeft het gemeentebestuur besloten het advies van Zeestad op te volgen. Ondanks de uitslag van de laatste verkiezingen dat het anders moet en het vertrouwen op een dieptepunt zit, blijft het gemeentebestuur met de rug naar de bevolking toe doorgaan met het realiseren van plannen van ondernemers en externe adviesbureaus die alleen maar een eigen belang hebben.

Tijd om samen met de bevolking van Den Helder van het stadscentrum weer een kloppend hart te maken.

Hoogachtend,

P.A. Schaap - Voorzitter/secretaris SBCE